

Kierowca samochodu ciężarowego

Kierowca samochodu ciężarowego prowadzi pojazdy samochodowe, z wyjątkiem autobusów, o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony, z przyczepami i bez przyczep, przeznaczone do publicznego transportu drogowego. Pojazdami tymi przewozi różnego rodzaju ładunki w komunikacji krajowej i zagranicznej. Do niego należy także obsługa, konserwacja i drobne naprawy pojazdu powstałe podczas jazdy. Zabezpiecza również przewożony ładunek przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zaginięciem. Ponieważ kierowca uczestniczy w ruchu drogowym, jest zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych.

Zadania i czynności robocze

Praca kierowcy samochodu ciężarowego polega na bezpiecznym transporcie towarów w określonym czasie. Ma on szczególne znaczenie w przypadku przewozu artykułów spożywczych.

Do zadań kierowcy należy:

- przygotowanie samochodu do jazdy, ładowanie i nadzór nad prawidłowym załadowaniem ładunku, sprawdzanie napięcia burt skrzyni ładunkowej, połączenia przyczepy z pojazdem ciągnącym;
- sprawdzanie stanu technicznego samochodu przed jazdą;
- prowadzenie dokumentacji jazdy, zgłaszanie dyspozytorowi zauważonych usterek;
- wykonywanie czynności kontrolno-obsługowych, zgodnie z instrukcją obsługi użytkowanego pojazdu;
- utrzymywanie pojazdu w należytej czystości;

- usuwanie usterek pojazdu powstałych podczas jazdy;
- poddawanie się okresowym badaniom lekarskim w wyznaczonych terminach;
- prowadzenie samochodu ciężarowego zgodnie z uprawnieniami potwierdzonymi w prawie jazdy (kategoria C lub C+E).

Środowisko pracy

Materialne środowisko pracy

Miejszem pracy kierowcy jest kabina samochodu, która w przypadku tras międzynarodowych jest jego drugim domem. Zawód kierowcy niesie za sobą różne zagrożenia. Są to nie tylko wypadki komunikacyjne, ale również urazy ciała podczas wykonywania różnych czynności związanych z obsługą samochodu, np. przy jego naprawach. Uciążliwością jest wielogodzinne przebywanie w pozycji siedzącej. Ponadto przy wykonywaniu swojej pracy jest on narażony na zanieczyszczenia spalinami, hałas i drgania.

Społeczne środowisko pracy

Społeczne warunki pracy kierowcy są uzależnione od stanowiska pracy. W przypadku kierowców ciężarówek, zwłaszcza na trasach międzynarodowych, jego kontakt z ludźmi jest ograniczony. Ponadto jest on zmuszony do częstego przebywania poza domem przez dłuższe okresy czasu. Długie trasy to również monotonia, postoje na granicach, załatwianie formalności celnych. Praca kierowcy ma charakter indywidualny, on sam odpowiada za sprawny i bezpieczny przebieg zadań przewozowych.

Organizacyjne środowisko pracy

Wielkość samochodu i typ obsługiwanych tras decyduje w dużym stopniu o szczegółach dotyczących pracy kierowcy. Kierowca ciężarówki, mieszczącej się w kategorii lekkich samo-

chodów ciężarowych, używa jej do transportu w ruchu krajowym i jest to często w najbliższej okolicy macierzystej firmy. W tym przypadku kierowca przychodzi codziennie do pracy, a po niej wraca do domu. Nie wiąże się to z koniecznością wyjazdu w trasę na kilka dni, niemniej jednak pracuje on dłużej niż 8 godzin dziennie. Kierowcy TIR-ów spędzają w trasie po kilka lub kilkanaście dni. Na czas pobytu w trasie kabina samochodowa zamienia się w dom, w którym śpią, jedzą i wypoczywają. W dłuższe trasy wyjeżdża dwóch kierowców, którzy zmieniają się w trakcie jazdy. Kierowcę samochodu ciężarowego obowiązuje 9 godzinny, dzienny czas prowadzenia pojazdu. Tylko 2 razy w tygodniu może on wynosić 10 godzin. W tym zawodzie, zwłaszcza gdy kierowca obsługuje trasy międzynarodowe, przydatna jest znajomość języków obcych.

Wymagania psychologiczne

Zawód kierowcy wymaga zdolności do podejmowania szybkich i trafnych decyzji, a także odporności emocjonalnej i zrównowżenia. Ważne jest zamiłowanie do ładu i porządku oraz dokładność. O przydatności do wykonywania zawodu kierowcy decydują wyniki kwalifikacji wstępnej jak i badania psychologiczne. Ponadto osoby zatrudnione na stanowisku kierowcy podlegają obowiązkowi szkoleń okresowych i badań lekarskich w rozszerzonym zakresie. Wielogodzinne prowadzenie samochodu w dużym skupieniu wymaga umiejętności koncentracji uwagi, a także wytrzymałości na długotrwały wysiłek. W tym zawodzie ważna jest dobra orientacja w terenie i odpowiedzialność. Kierowca nie może narażać ani siebie ani innych na utratę życia lub zdrowia, jak i na straty materialne.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Od kierowcy samochodu ciężarowego wymaga się dobrego stanu zdrowia. Powinien on posiadać sprawności sensomotoryczne, takie jak: ostrość wzroku, rozróżnianie barw, widzenie stereoskopowe umożliwiające ocenę odległości oraz dobre widzenie o zmierzchu i koordynację wzrokowo-ruchową. Przeciwwskazaniem do pracy tym zawodzie jest padaczka, daltonizm, wady słuchu, choroby ograniczające sprawność ruchową i manualną oraz choroby psychiczne.

Wymagany poziom kwalifikacji i ścieżka kształcenia w zawodzie

Kierowanie samochodem ciężarowym wymaga specjalnych uprawnień. Należy posiadać prawo jazdy kat. C, które uprawnia do prowadzenia pojazdów o masie powyżej 3,5 tony lub C1 dla pojazdów od 3,5 do 7,5 tony. W przypadku ciężarówki z przyczepą wymagana jest kategoria C+E lub C1+E. Kolejny krok to zdobycie świadectwa kwalifikacji zawodowych na kursie, po zakończeniu którego należy zdać egzamin w formie testu. Osoby, które nie ukończyły 21 roku życia muszą odbyć szkolenie trwające 280 godzin lekcyjnych. Konieczne jest także przedłożenie orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań fizycznych i psychicznych do kierowania pojazdami. Posiadając już uprawnienia kierowcy ciężarówki warto podnosić kwalifikacje i zdobyć dodatkowe uprawnienia, by mieć szansę na lepiej płatną pracę. Te kursy to: kurs ADR na przewóz materiałów niebezpiecznych, HDS (hydrauliczny dźwig samochodowy lub żuraw przenośny) oraz dla samochodów uprzywilejowanych (karetka pogotowia, radiowóz policji, wóz strażacki).

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

to wyspecjalizowana placówka Wojewódzkiego Urzędu Pracy, która gromadzi i udostępnia informacje o zawodach, rynku pracy, możliwościach zdobywania kwalifikacji zawodowych oraz pomaga klientom w podejmowaniu decyzji zawodowych i planowaniu kariery.

W ramach bezpłatnych usług, w Centrum można skorzystać z pomocy doradcy zawodowego w:

- określeniu predyspozycji zawodowych,
- zaplanowaniu własnej ścieżki zawodowej,
- przygotowaniu listu motywacyjnego i CV,
- przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą.

Można również uczestniczyć:

- w warsztatach np. Autoprezentacja, Asertywność.

Ponadto w Centrum dostępne są zbiory informacji zawodowej:

- charakterystyki zawodów,
- informatory o możliwościach kształcenia,
- filmy o zawodach,
- filmy pomagające w planowaniu kariery zawodowej.

Centrum udostępnia także stanowiska internetowe.

Kierowca samochodu ciężarowego

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie
ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

tel.: 91 42 56 126, 91 42 56 123

e-mail: cipkz-szczecin@wup.pl

ul. Słowiańska 15A (IV piętro)
75-846 Koszalin

tel.: 94 344 50 00, 94 344 50 56

e-mail: cipkz-koszalin@wup.pl

